

**Prou
retallades !**

- Tornen les barraques
- Després de la reforma laboral
- Ateneu La Flor de Maig
- Un poble sense sostre

ÍNDEX

EDITORIAL.....	3
Trist balanç	
EN PORTADA	4
Tornen les barraques	
La crisi econòmica i la salut	
Fòrum Veïnal "En defensa dels serveis públics"	
La vida segueix igual més allá de la reforma laboral	
PAISATGES URBANS	8
Can Saladrigas	
APROPEM-NOS	10
La marginalitat s'ha cobrat quatre vides	
EDUCACIÓ	11
Vaga General i Social	
ILP 6a hora per a tothom	
HISTÒRIES DE BARRI.....	12
Sense gas	
DEBAT.....	13
El Poblenou necessita unes instal·lacions esportives dignes	
ENTITATS.....	14
Ateneu La Flor de Maig	
MEMÒRIA I PATRIMONI.....	17
Els papers de Salamanca. Estat actual	
GENT AMB VEU PRÒPIA.....	18
Natàlia Chocarro	
ACTUALITAT.....	21
L'Antonio i l'Iván	
Un poble sense sostre	

Associació de Veïns i Veïnes del Poblenou

Rambla del Poblenou 49, 08005 BCN Tel. 933 569 732
 elpoblenou@elpoblenou.cat www.elpoblenou.cat
 Secretaria..... dilluns, dimecres i dijous de 7 a 9 h
 Assessoria urbanística..... dimecres de 7 a 9 h (concertar hora)
 Assessoria jurídica..... dimecres de 7 a 9 h (concertar hora)

Fes-te soci/sòcia

Perquè els problemes del barri surtin a la llum i es resolguin ens cal ser una entitat forta, és per això que la teva aportació és important.

- La nostra entitat està formada de persones com tu, unes només aporten poc més d'un euro al mes de quota, altres hi dediquen part del seu temps lliure en la defensa del barri. De la manera que sigui, com més serem més força tindrem.
- Rebràs la revista *El Poblenou* a casa i tindràs dret a estar informat i a participar en la vida interna de l'entitat.
- Ser soci/a de la nostra entitat no comporta cap avantatge material: no som una empresa de serveis ni depenem de cap administració. Les quotes de socis són bàsiques per garantir la nostra independència.
- L'única condició per ser soci és que estimis el barri.
- L'únic benefici que tindràs és la satisfacció de contribuir a fer-lo més habitable.

Alta de soci/a

Nom i cognoms: .....
 Adreça .....
 Població: ..... C.P.: .....
 Telèfon: ..... @ mail: .....
 DNI: .....
 Quota anual: 17 € ☐ Quota de suport de ..... € ☐
 Domiciliació del pagament a través de la Caixa/banc: .....
 Codi: .....
 ENTITAT OFICINA CONTROL NUM COMP

(Signatura)

Espònsors:

Trist balanç

Fa un any que Xavier Trias és alcalde de l'Ajuntament de Barcelona governant en minoria, tot i que va poder aprovar el pressupost amb el suport del Partit Popular. Després de dotze mesos, el Pla d'Actuació Municipal (PAM), és a dir, el programa per als tres anys que resten de mandat, tot just es troba en el procés participatiu i en fase de discussió. L'arrencada del govern municipal de CiU ha estat molt lenta.

L'administració municipal, que es troba encara en aquests moments paralitzada en força aspectes i sense un rumb definit, s'ha manifestat sobretot en el primer any de govern amb declaracions i intencions, més que amb realitzacions, que volen donar vistositat tot amagant una clara i manifesta manca de projecte.

En el camp de les realitzacions, més aviat poques, Trias ha marcat l'estil propi de la dreta: intolerància amb la indisciplina i entossudiment a fer complir les ordenances. Vol eliminar la prostitució dels espais públics. Ha declarat que serà inflexible amb el mal ús de la bicicleta, limitant-ne l'ús per les voreres, ha augmentat la tarifa del Bicing i ha aturat la construcció de nous carrils bici. Un altre tracte tenen els usuaris de la moto, a qui pretenia deixar circular pel carril bus (mesura que va ser desaconsellada pels seus mateixos serveis tècnics de mobilitat) i a qui ha tornat a permetre l'aparcament de motos a les voreres del Poblenou.

Trias també va deixar clara la intenció de no continuar el programa d'escoles bressol públiques, aturant la que estava encara pendent al Poblenou i tancant la porta a una altra que demanàvem. Ha deixat també als llimbs el programa de fàbriques de creació, que en aquests moments manté aturades les obres de rehabilitació de Can Ricart, suspesa la segona fase de rehabilitació d'Oliva Artés i aturada també La Escocesa. Tot i al·legar crisi econòmica, contrasta vivament amb la defensa que va fer CiU, i molt concretament Eduard Freixedes, del patrimoni industrial del Poblenou mentre va estar a l'oposició.

D'altra banda, Trias segueix fil per randa el manual conservador pel que fa a no apujar els impostos: aquí ha coincidit amb el PP, que va exigir no tocar l'impost de béns immobles. Ha eliminat també el cost de l'àrea verda als que no tenen multes de trànsit, encara que, per una altra banda, ha apujat les tarifes del transport públic, cosa que Trias va denunciar quan ho va fer l'anterior consistori, i ha augmentat la tarifa del Bicing, com s'ha comentat. En la mateixa línia conservadora, Trias no ha agafat per les banyes el toro de la immigració i de la pobresa. I les barraques han tornat a proliferar al Poblenou, sense que l'Ajuntament sàpiga què fer.

Ara bé, el que més crida l'atenció dels primers dotze mesos de govern de l'alcalde Trias és el conjunt de projectes, anunciats amb tant de bombo com improvisació. El primer va ser el de les Portes de Collserola, uns corredors verds per obrir la ciutat a la muntanya. Després la remodelació integral de la rambla del Poblenou. Les anades i vingudes amb el projecte de les Glòries, sobre el qual s'ha sentit a dir de tot, des de fer-hi la seu del Parlament de Catalunya fins al polèmic túnel de la Gran Via. Declaracions i desmentiments comença a ser un *modus operandi* familiar a la Casa Gran que governa Trias. Finalment, l'alcalde torna a posar sobre la taula, una taula que ja comença a estar massa desendreçada, la unió dels tramvies, però no per la Diagonal sinó per la Gran Via o Provença. Aquest projecte, que ja hauria d'estar en obres si no fos que el mateix Trias el va dinamitar el mandat passat, és imprescindible per evitar que les companyies que exploten actualment el tramvia no acabin per fer fallida definitivament. I l'opció més òbvia i barata de totes, que és la Diagonal, no és la de Trias per caparrudesa!

La junta de l'AVVP

Revista *El Poblenou* n.71
Maig 2012

Edició: Associació de Veïns i Veïnes del Poblenou

Equip de Redacció: Salva Clarós, Montse Milà, Joan Maria Soler, Marc Dueñas i Carles Canela

Col·laboradors: Elena Marzo, Esther Racionero, Anna Lorente Ripollès, Clara Roig, Laia Ros, Helena Xirgu, Marçal Bonadona, Maria Gràcia Larrégola

Coordinació: Naia Hernández

Fotografia: Salva Clarós

Portada foto: Salva Clarós

Correcció: Concepció Colomina, Josep Pascual, Marc Dueñas

Disseny gràfic / maquetació: Joan Maria Soler

Impressió: Group Advance

Publicitat: Sanjo (697 268 335)

Dipòsit legal: B-48543-97

El Consell de Redacció i l'AVVP no es fan responsables de les opinions expressades en les col·laboracions inserides a la revista, que han de considerar-se com a opinions personals dels sotassignats, tret de l'Editorial i tot allò que està signat com a Redacció.

La revista és de distribució gratuïta i es finança a través de la quota dels socis de l'AVVP i dels espònsors i anunciants (la línia editorial és absolutament independent d'aquestes institucions i empreses).

Tornen les barraques

L'existència de barraques a Barcelona ve de lluny, i ha tingut diferents fases de creixement. Ara bé, és cap a mitjan segle passat que una evident insuficiència d'habitatge assequible va fer proliferar una trentena de barris de barraques que s'estenien des del litoral fins als turons, acollint unes 100.000 persones cap a principi dels anys 60, segons documentava una exposició del Muhba, «Barraques, la ciutat informal», inaugurada el febrer de 2010. El fenomen barraquista del Somorrostro, Montjuïc, la Perona, Can Tunis, etc. va coincidir amb la gran onada migratòria que arribà a la ciutat entre els anys 60 i 70, fruit del *boom* industrial.

El creixement econòmic d'aquells anys, encara sota la dictadura, va propiciar un creixement urbanístic força desordenat, una de les manifestacions més evidents del qual eren les barraques, que van anar sent reemplaçades per pisos de protecció construïts en àrees perifèriques per allotjar famílies de treballadors vinguts fonamentalment del sud i d'arreu de la Península. Es formaren així els barris del Sud-oest del Besòs, la Guineueta, Verdum, la Trinitat Nova i Bellvitge, entre molts altres. Aquells barris, mancats d'equipaments i amb deficiències constructives, acolliren no poques famílies que deixarien enrere la vida de la barraca. Les últimes barraques del Poblenou, les del darrere del cementiri, van ser enderrocades cap a final dels anys 80 en la perspectiva de la celebració dels Jocs Olímpics.

Els darrers anys del segle XX, amb un paisatge sembrat de fàbriques, solars i naus industrials sense activitat, prolifera-

ren al Poblenou assentaments de famílies galaicoportugueses d'ètnia gitana. Ocuparen transitòriament alguns solars i naus industrials buides. Aquelles famílies nòmades a la recerca de treballs temporers s'anirien establint, van escolaritzar els fills al barri, establiren lligams amb algunes entitats socials i compaginarien la feina temporera amb la recollida i venda de cartró, ferralla i altres materials, per sobreviure.

Ja entrat el nou segle, mentre la transformació urbanística removia les entranyes de tot el llevant des de la Vila Olímpica fins al Fòrum, la bombolla immobiliària atreia nova immigració de procedència més diversa, amb factors de diferenciació ètnica i cultural, que situava novament el problema de l'habitatge en primer pla. La protesta per les seves condicions legals i laborals va desembocar el 2001 en tancades d'immigrants a parròquies de la ciutat. Veïns conscients d'aquella dura realitat van crear la Xarxa Solidària. S'establien novament vincles entre població novvinguda i entitats del

Poblenou i es consolidaria la xarxa de suport a la convivència Apropem-nos, que ja té 10 anys d'existència.

La inassequibilitat de l'habitatge, i la tímida reacció governamental, és la causa de l'actual amuntegament en solars o naus industrials sense ús, en pisos o habitacions de lloguer, en barraques de construcció molt precària com la que es va cremar fa poques setmanes i en què van morir els seus ocupants. L'agreujament de la crisi i les execucions hipotecàries amb embargament de la vivenda han disparat encara més les diverses formes de barraquisme. Tot per a sorpresa dels qui creien que el fenomen de les barraques havia sigut definitivament eradicat de Barcelona.

El barraquisme va normalment lligat al fet migratori i a la manca de polítiques d'habitatge i d'inclusió social. Deriva directament de la inacció política que deixa drets bàsics com el de l'habitatge en mans d'un mercat voraç que s'acarnissa amb els més desprotegits, i de lleis injustes com la que permet a les entitats financeres desnonar per execució hipotecària i continuar reclamant el deute per a tota la vida. L'esperit contradictori entre l'excel·lència i la misèria es fa avui ben visible al districte d'activitats 22@ al barri del Poblenou: unes barraques que a més de la misèria avui també alberguen desesperança i impotència. Resoldre-ho, igual que en altres èpoques, és una qüestió de simple voluntat política.

Salvador Clarós
Mercè Tatjer

Crisi econòmica i salut

Encara que els serveis sanitaris contribueixen relativament poc a la salut i a la generació de les desigualtats en salut en comparació amb les condicions de vida i de treball, un menor accés als serveis de salut i una menor qualitat d'aquests serveis per als grups socials menys afavorits poden tenir conseqüències negatives per a la salut i el benestar i incrementar les desigualtats en la salut.

L'arribada de la crisi econòmica i la necessitat de quadrar els comptes públics per complir amb els compromisos europeus amb urgència, ha tingut com a conseqüència l'aprovació de retallades indiscriminades no basades en criteris clínics ni d'eficiència, que no busquen justificació en la lògica sanitària, sinó en la macroeconomia, i ignoren l'impacte tant econòmic com en termes de resultats en salut que tindran a mitjà i a llarg termini. Tanmateix, les reformes del Sistema Nacional de Salut (SNS) han de guiar-se per la sensatesa i no pel pànic i han d'aprofitar els marges de millora de l'eficiència del sistema.

La crisi pot ser un bon moment per a la lluita contra la medicalització de la vida quotidiana, una línia en què es podria reduir una despesa important. A Espanya el subdesenvolupament de la Salut Pública contrasta amb el creixement de la prevenció clínica amb l'eclosió d'un mercat comercial i professional que planteja promoure la salut amb productes i serveis d'eficàcia no demostrada, i prevenir la malaltia a través d'intervencions d'efectivitat dubtosa, alts costos i efectes adversos. El refrany "és millor prevenir

que curar" s'ha manipulat i avui hi ha milers de propostes d'activitats preventives, totes fonamentals segons els seus proponents. Així, per prevenir qualsevol malestar o problema futur es legitimen activitats de dubtosa eficàcia, com per exemple, els abusos del diagnòstic precoç del càncer de pròstata, les cites i recites per al control de la hipertensió, les densitometries, les "premalalties" (com la prediabetis o la prehipertensió) que reben tractament farmacològic, o el tractament de la hipercolesterolèmia que pot evitar anualment, com a molt, 3 morts cada 100.000 persones, una eficàcia o rendiment molt pobre en relació amb altres mesures. Qualsevol activitat sanitària té beneficis i perjudicis, actuals i futurs, però la de caràcter preventiu, realitzada amb persones sanes, només es justificaria si els seus beneficis superen clarament els seus perjudicis. No obs-

tant això, s'ofereix la prevenció amb tal aurèola positiva que la població, els pacients i molts professionals només veuen els avantatges, sense considerar els inconvenients.

La salut és un element fonamental en el desenvolupament econòmic d'un país i, fins al moment, el SNS ha estat un dels estabilitzadors socials clau perquè la crisi econòmica no derivi en crisi social. S'ha d'evitar que les retallades pressupostàries condueixin a una erosió del SNS i a una pèrdua en la qualitat assistencial que afavoreixi la desafecció dels qui puguin defugir-ho. Les reformes sanitàries han de garantir que en el llarg termini pugui preservar-se un SNS eficaç, equitatiu, solvent i menys vulnerable davant futures crisis.

Lucía Artazcoz

Professora de la Universitat Pompeu Fabra

RBA

PASIÓN POR LA LECTURA

Editores líderes en España

Revistas **Lecturas** **EL MUEBLE** **NATIONAL GEOGRAPHIC** **Saber VIVIR** **Clara** **Cosas** **eljueves** **Cocina SEMANA**
InStyle **ARQUITECTURA Y DISEÑO** **HABITANIA** **COCINA** **la** **tuBebé** **Patrones** **Labores Hogar**
SPEAKUP **CUERPO MENTE** **HISTORIA** **CASAS CAMPO** **COCINAS** **MENTE** **SANA** **top auto** **VIAJES**
Coleccionables **quiere** **LA ENERGÍA** **Punto Cruz** **diverXo**
Libros **GEDOS** **Integral** **La Magrana** **MOLINO** **OSPREY** **seires**

El mes de febrer passat, la Favb va organitzar un Fòrum Veïnal “En defensa dels serveis públics”. L’objectiu del fòrum era compartir diagnòstics, establir aliances i generar coneixement compartit al voltant de les polítiques de retallades i privatitzacions.

Com a àrees temàtiques es van treballar: sanitat, educació, habitatge, serveis socials i fiscalitat. A continuació, fem un petit resum de la ponència sobre serveis socials.

Servicios sociales

Entre los 80 y los 90 los SS se desarrollan muy intensamente aunque de forma insuficiente y con marcado carácter asistencialista. En los 90 se renuncia a los principios jurídicos de universalismo y responsabilidad pública que promulgaban las leyes de SS de las CCAA y, después de la huelga general de 1988, los SS autonómicos crean la Renta Mínima de Inserción (RMI). De 2000 a 2008, en la bonanza económica, los SS consumen el giro liberal. Las leyes de SS promulgadas a partir de 2006, paralelamente a la aprobación de la Ley de Atención a la Dependencia (LAD), suponen una auténtica reforma estructural. Estas leyes promulgan el derecho a exigir ante las Administraciones Públicas los servicios y prestaciones económicas, aunque basado en una estricta comprobación de medios para acceder a una RMI, una beca de comedor o una residencia de ancianos. Por otra parte, consagran a la iniciativa “mercantil” como colaboradora del sector público y priorizan al tercer sector para sectores no rentables. Tanto las leyes de SS como la LAD, establecen el copago de servicios.

Es difícil que la externalización mejore la calidad de los servicios ya que el fin de la misma es reducir costes y, en las licitaciones, no se puede exigir altos niveles de calidad a bajo precio (o bien las trabajadoras del sector privado tendrán peores salarios y condiciones de trabajo o la calidad de los servicios será peor).

El impacto de la crisis es dramático en los SS. Aumenta la demanda porque aumentan las necesidades y se reduce la oferta por el recorte de recursos. Es el fracaso de una legislación pensada en tiempos de bonanza y fácil de congelar con escaso coste político. Derechos importantes como la RMI en Catalunya, garantizada en la Cartera de Servicios, y que el gobierno de CiU suspendió en la reforma del verano, al limitar el acceso a los recursos destinados (que además se redujeron); la LAD que ya sufrió un frenazo con la reforma del PSOE (se tendría derecho desde la aprobación, no desde la demanda) y de la cual en 2011, el PP anunció su congelación presupuestaria.

El aumento del paro se combinará con la finalización de las prestaciones asistenciales por desempleo lo que incrementará la demanda en las redes autonómicas. No es previsible que se reduzca la pobreza y la exclusión social. Probablemente la financiación al Tercer Sector decaerá y no es seguro que la solidaridad sea suficiente para hacer frente a las necesidades vitales.

Lamento pensar que los SS pueden estar siendo abocados más al papel de contención del conflicto social que a la prevención de la exclusión y promoción de la integración, que le son propios.

Extracte de la ponència de J. Adelantado

La vida sigue igual más allá de la reforma laboral

Ex empleados
frente a la antigua
Ferretería Balius

Foto: Claudia
Maccioni

Isidoro Fernández ha trabajado en la Ferreteria Balius desde los 17 y hoy, 37 años después, se siente profundamente decepcionado por los propietarios de esta empresa familiar, que han dejado en el paro a todos sus empleados debiéndoles unas indemnizaciones que probablemente nunca llegarán a pagar. La casi centenaria ferretería situada en Pere IV evolucionó a lo largo de su historia según las necesidades del mercado de cada momento. Pero la historia cambió a finales del 2009 cuando los trabajadores empezaron a intuir que algo no estaba yendo bien. En abril del 2010 sufrieron el primer impago de salarios y hasta final de año las nóminas llegaron de manera irregular. En diciembre de ese mismo año nueve personas fueron despedidas y quedaron en la empresa trece empleados, de los cuales el menos antiguo llevaba 22 años trabajando para la familia Balius-Dagas. Isidoro nos cuenta desde una honda indignación como recordará toda la vida la fecha del 17 de noviembre del 2011 cuando, sin previo aviso, la empresa les recibió con las puertas cerradas y tuvieron que firmar sus finiquitos en la calle, escoltados por mossos d'esquadra y bajo la lluvia. La empresa se ha declarado insolvente por lo que ninguno de los trabajadores, ni tan siquiera los nueve de la primera ronda de despidos, ha cobrado las indemnizaciones correspondientes y tendrán que esperar a que sean pagadas, al menos parcialmente, por el fondo de garantía salarial.

Por si fuera poco, la reforma laboral viene a sumarse a la desgraciada situación de trabajadores que como los de la Ferreteria Balius pierden el empleo. Además de no aportar ninguna medida para incentivar la contratación, la reforma discrimina a las personas que han agotado el subsidio de paro.

Mientras la familia Balius-Dagas ha visto morir su negocio, arrastrando con ellos a sus trabajadores, la empresa municipal de promoción económica 22@ presentaba resultados sobre la evolución del tejido empresarial instalado en el Poblenou. Desde el año 2000 se han instalado más de 4.500 empresas en la zona, comprendiendo tanto los traslados como las empresas de nueva creación, y se estima que en ellas trabajan unas 90.000 personas. Este crecimiento empresarial, que para algunos es todo un éxito mientras que para otros es a todas luces insuficiente, no ha necesitado ninguna reforma laboral. Los puestos de trabajo se crearon con las condiciones laborales anteriores a las dos últimas reformas. La pregunta es si la reforma contribuirá a acrecentar el empleo o a destruirlo todavía más. Probablemente ni una cosa ni la otra porque la creación de empleo no tiene que ver con la ley sino con la política industrial, que por desgracia en nuestro país ha ido a menos en favor de una economía mucho más volátil y especulativa como la construcción inmobiliaria y el turismo. Quizás por ello se ha resentido, de alguna forma, un negocio como el de la ferretería industrial de los Balius.

Le preguntamos a Isidoro, en representación de los ex empleados y como delegado sindical, cuál cree que ha sido la causa de la debacle de la empresa en la que tantos años trabajó y nos dice, en pocas palabras, que ha sido la toma de decisiones poco acertadas en la última época. Quien peor parte se ha llevado del naufragio son los trabajadores. ¿O es que con la reforma del mercado de trabajo se habría evitado el cierre?

Naia Hernández

A las pocas semanas de la publicación en el BOE del Decreto Ley de reforma laboral es pronto para valorar sus consecuencias. Mientras tanto en nuestras calles se siguen palpando las penurias de la crisis económica

Can Saladrigas

L'edifici rehabilitat, que conté la biblioteca, el centre d'imatgeria festiva i el casal d'avis, ha generat un nou punt de centralitat al barri

«L'indult de Can Saladrigas és una de les fites més importants del moviment associatiu del Poblenou de l'última dècada del s. XX.» Ens ho diu Montse Sintes, historiadora i autora del llibre *Can Saladrigas, 146 anys després. Memòria d'una fàbrica* (Editorial Ajuntament de Barcelona). I no hi podem estar més d'acord, ja que la salvació de la vella fàbrica va marcar un punt d'inflexió en la història recent del barri. Del que semblava un inevitable enderroc i construcció massiva d'habitatges es va passar, gràcies a la pressió veïnal i a la reivindicació popular, a la preservació d'una peça importantíssima del patrimoni fabril del Poblenou i a l'obertura de la tan esperada (i necessària) biblioteca.

Comencem pel començament. Antoni Saladrigas va fundar el 1858 una empresa de blanqueig i estampat de teixits al carrer Ebre. El 1864, a causa de l'incendi d'aquesta primera fàbrica, es va construir Can Saladrigas tal com avui el coneixem. Es tracta d'un edifici típic de l'arquitectura industrial de l'època. Format per dues naus de planta baixa i tres pisos, amb façana de maó vist i cobertes a dues aigües, gaudeix d'uns característics grans finestrals per aprofitar al màxim l'entrada de llum.

El negoci va anar en augment fins a convertir-se en una de les empreses més importants de Sant Martí a final del segle XIX. Tanmateix, amb la davallada econòmica de principi del segle passat i més endavant durant la postguerra, la fàbrica va anar perdent pes i es va dividir en diferents espais que eren llogats a tercers per desenvolupar diferents negocis deslligats del món tèxtil. En l'última dècada del segle, fins i tot va allotjar un plató de cinema. És un període convuls al barri, caracteritzat per la gran transformació urbanística, molts cops executada amb massa rapidesa i poca sensibilitat. El PERI de la Paperera, aprovat el 1985, preveia l'obertura del carrer Bilbao i l'enderroc de Can Saladrigas. Alertats per l'Arxiu Històric, les entitats del barri es van començar a mobilitzar per salvar la fàbrica. El 1998, i arran de l'allau de protestes, el llavors alcalde Joan Clos va comprometre's a aturar l'enderroc. Després de molts anys d'obres, l'edifici ha gaudit d'una respectuosa rehabilitació integral, mantenint la forma i aspecte originals (llevat de la façana principal que era arrebossada), i conté des del 2004 el casal d'avis i des del 2009 la biblioteca Manuel Arranz i el centre d'imatgeria festiva.

La salvació de la vella fàbrica va marcar un punt d'inflexió dins la història recent del barri

L'edifici ha esdevingut un punt de trobada per a tots els poblenovins

Can Saladrigas exemplifica l'èxit d'un model que prioritza la preservació de la història del barri davant els enderrocs i l'especulació urbanística

Catorze anys després del compromís de salvar Can Saladrigas, i tres des de la finalització de les obres, és innegable l'encert d'haver rehabilitat la fàbrica i haver-la dotat d'ús públic. El renovat edifici ha generat una nova centralitat al barri, sostinguda bàsicament en tres pilars. El primer, el continent en si, un edifici singular que recorda el passat industrial del Poblenou, i la seva ubicació privilegiada, equidistant de l'estació de metro Poblenou, del mercat de la Unió i dels eixos

comercials i cívics de la Rambla i Marià Aguiló. En segon lloc, el contingut. El casal d'avis, però sobretot la biblioteca, el fan un equipament públic molt concorregut. Restava per veure encara l'ús de les plantes segona i tercera, segurament destinades a l'ampliació de la pròpia biblioteca o a equipament educatiu (l'escola d'adults?). I tercer, l'adequació del seu entorn més immediat. Tot i que s'ha tancat l'illa amb edificis d'habitatges, s'ha creat un espai lliure i públic al voltant de l'edifici, accessible des dels carrers Joncar, Bilbao i Llull. Un punt de trobada per a tots els poblenovins.

A banda de Can Saladrigas, no hem d'oblidar que el Poblenou ha sofert altres indults, alguns d'ells fruit també de la reivindicació dels veïns. Can Felipa, Oliva Artés, Can Ricart, l'Escocesa, i un llarg etcètera. Alguns d'ells, tot i que inclosos dins el catàleg del patrimoni industrial aprovat el 24 de novembre del 2006, encara resten pendents de rehabilitació, i es continua especulant sobre el seu futur. La repercussió social i urbanística de Can Saladrigas hauria de portar a una reflexió envers l'èxit d'aquest model. Un model que prioritza la preservació de la història fabril del barri davant els enderrocs i l'especulació que ja hem patit prou. Encara hi ha dubtes de quin és el camí que cal seguir?

Marçal Bonadona

Arquitecte bonadona@coac.net

La marginalitat s'ha cobrat quatre vides al Poblenou

La matinada del dia 9 d'abril van morir quatre persones en incendiar-se la barraca on vivien en un solar contigu a Can Ricart, al carrer Bilbao. D'un temps ençà les barraques s'han multiplicat a solars i naus abandonades del barri.

La pèrdua de vides humanes per causes accidentals sempre és lamentable, però quan les circumstàncies que l'envolten impliquen una responsabilitat social, a la lamentació cal afegir-hi la indignació i la denúncia.

La matinada del dilluns de Pasqua, quatre persones d'origen romanès –tres homes i una dona– van morir en incendiar-se la barraca en què vivien en un solar del carrer Bilbao, tocant a Can Ricart. Els veïns de la família romanesa que va ser víctima de l'incendi tenien una bona relació amb ells: «eren gent amable integrada al barri», «tothom els volia», «no s'han ficat en cap embolic, eren pacífics»... De fet, algunes famílies els ajudaven en el que podien oferint-los petits treballs domèstics i repartint-los lots de menjar per Nadal.

La família romanesa vivia en aquella barraca autoconstruïda des de feia alguns anys. Tot i que el solar era de propietat privada mai no hi va haver cap petició de desallotjar-los. Els serveis socials van declarar que havien ofert la possibilitat de repatriació o de reallotjament d'emergència, però que l'havien rebutjat.

Malauradament les condicions de marginalitat en què vivien aquelles persones són semblants a les de moltes altres que viuen al barri. Arreu es manifesten cada cop més realitats d'extrema pobresa conseqüència de l'atur, la soledat, els desnonaments...

És, però, la població immigrant la més castigada, afirma Miguel Pajares, responsable d'immigració del Centre d'Estudis de CCOO de Catalunya. També l'associació Amics del Moviment Quart Món, coneixedors d'aquesta realitat, ha plantejat a l'Ajuntament una sèrie de propostes encaminades a trobar habitatge digne per a les persones sense sostre; semblantment la Síndica de Greuges, Maria Assumpció Vilà, ha demanat solucions a l'Ajuntament per tal d'aixoplugar temporalment aquests immigrants en risc d'exclusió.

La Xarxa de Suport als Assentaments, de la qual també forma part

l'AVV del Poblenou, està portant a terme una tasca d'ajut a més de dues-centes persones ubicades en uns dinou punts del barri. Solament d'aliments, l'any 2011 se n'han repartit 11.435 quilos/litres, i s'han gestionat uns 1.200€ en concepte de microcrèdits.

Estem preocupats i temerosos que situacions semblants a aquesta tragèdia es puguin tornar a repetir; d'aquí la nostra denúncia, indignació i l'exigència a les Administracions perquè posin els mitjans necessaris perquè també aquests veïns i veïnes puguin viure amb dignitat.

Redacció

La **Vaga General i Social** del 29 d'abril passat va tenir un fort ressò al Poblenou tal com ho demostra aquesta foto en què es veu la nombrosa participació en la manifestació convocada per la Plataforma per l'Educació Pública que hi va haver a mig matí. Però l'èxit de la diada es va enfosquir per l'actuació totalment injustificada de la policia que va detenir i encausar quatre veïns participants d'un piquet informatiu. Des d'aquestes línies ens solidaritzem amb ells.

Decisió del Parlament sobre la Iniciativa Legislativa Popular 6a hora per a tothom

Aquesta és la seva democràcia?

Les Iniciatives Legislatives Populars (ILP) són una eina democràtica que possibilita que els ciutadans puguin exercir el seu dret de participació en els afers públics (art. 23 Constitució i 29.1 Estatut). Per tal d'aconseguir la validació d'una ILP cal recollir 50.000 signatures, tot seguint la tramitació que indica el Parlament de Catalunya.

El 29 de novembre de 2011 el Parlament va donar el vistiplau a la FaPaC (Federació d'Associacions de Mares i Pares d'Alumnes de Catalunya, que representa més de 2.000 AMPA d'escoles de Catalunya) i va admetre a tràmit la ILP *Per la igualtat d'oportunitats en el sistema educatiu català*, que té l'objectiu de recuperar la 6a hora lectiva a totes les escoles d'educació pública de Catalunya (l'eliminació d'aquesta 6a hora repre-

senta la pèrdua de 175 hores lectives durant l'etapa de primària, que equivalen a un curs escolar). Però al cap d'un mes d'haver començat a recollir les signatures el Parlament va decidir aturar-la. A mitjan març ja s'havien recollit prop de 15.000 signatures, i hi havia temps de continuar la recollida fins al 21 de juny (tres mesos més).

Per primera vegada una ILP ha estat aturada, després d'haver estat aprovada i d'haver-se iniciat la recollida de signatures. Les raons? Econòmiques: «S'acorda denegar la conformitat a la tramitació de la Proposició de llei per la igualtat d'oportunitats en el sistema educatiu català, número de tramitació 202-00073/09, presentada per la Comissió Promotora de la Iniciativa Legislativa Popular, atès que la seva aprovació comportaria un augment de despeses en el pressupost vigent, d'acord amb l'informe que s'adjunta.» (Butlletí Oficial del Parlament de Catalunya 26 de març de 2012)

Mentrestant, el Govern promou consultes populars, que no deuen generar cap despesa. Ja ens podem anar oblidant d'exercir la democràcia participativa.

Sílvia Casorrán

Centre LAUMAR

Al barri des de 1974

Us oferim: TERÀPIES NATURALS

- Consulta de naturopatia
- Par Biomagnètic
- Programes específics
- Flors de Bach
- Kinesiologia Holística
- Kinesiologia educativa per a reforç de l'aprenentatge

ESTÈTICA

- PROGRAMA PROGEDIET:** perdre pes fàcilment
- SLIM INTENSE:** Modelar i reafirmar la silueta

- Per al dolor
- Per a l'estress
- Aprimament natural
- Antienvel·liment
- Dietoteràpia per a dolències cròniques

C/Lluà, 223 - 08005 Barcelona
Telf. 93 309 68 34
centrelaumar@telefonica.net
www.centrelaumar.com

LAUMAR
FARMÀCIA

HISTÒRIES DE LA PUTA CRISI 7 (al Poblenou)

Sense gas

El Pere renta els plats mentre la Berta banya el Joel.
 –Pere, sisplau, tanca l'aixeta que l'aigua no surt calenta i el nen ja tremola!

–A mi també em surt freda! La caldera s'ha apagat!

S'ha apagat i ara sembla una locomotora. Ja fa temps que algú hauria de fer-hi una ullada, però la revisió no toca fins al 2014. I cridar un tècnic resulta arriscat per a la butxaca. Però aquest estrèpit és del tot inadmissible. Trons que amenacen tempesta. Pets de gegant recurrent canonades i parets. I una llumeta vermella que parpelleja.

La Berta treu el Joel de la banyera i l'embolica en un bar-nús del Barça, regal d'aniversari del Pere. Han tancat les aixetes i el soroll continua.

–Què pensaran els veïns? –diu la Berta.

–I ara t'amoïna el que pensin?

–Ens cridaran l'atenció en la pròxima junta.

–A mi em preocupa una explosió. És que no ho sents?

–Tens raó. Tancaré la clau de pas.

–Més ens val prevenir perquè som *gafes*, Berta. No te n'has adonat?

Al carrer Pujades cantonada Marià Aguiló ja fa estona que hi treballen. Bombers, Urbana i personal divers. Han acordonat la zona i aixecat voreres. El tema no pinta bé. Vianants curiosos pregunten què ha passat. No ho sabem encara, responen les autoritats.

Ignorants del succés, la Berta, el Pere i el Joel dinen plegats al menjador. Sembla que la verdura no és del gust del nen.

–Sort que la nostra cuina és elèctrica i podem cuinar i escalfar aigua per rentar-nos –diu la Berta–. Però haurem de decidir si comprar caldera nova o trucar al servei oficial per a una reparació.

–Les dues opcions representen un ronyó. Amb els diners que ens vam gastar sopant aquella nit a Els Pescadors hauríem pagat la rentadora i encara en tindríem per a un tècnic. El cotxe ja és un altre tema.

–Que romàntic, Pere.

–I n'estàs segura que la caldera no està en garantia?

–En quin món vius? La finca té més de vint anys i la caldera és la d'origen.

–I no entraria per l'assegurança? –insisteix el Pere.

–Quina assegurança?

Això només ho cobriria una avaria general, algun problema aliè a nosaltres. Com va passar l'any 2007 amb la llum. Te'n recordes, d'aquell mes de juliol? Però la possibilitat que una fuga d'aigua s'escampi pel sistema de subministrament de gas és remota. T'imagines el barri sencer potes enlaire i sense gas? No ho volem això. Una setmana

sense poder cuinar, menjant i sopant a restaurants? Passant fred? Duxant-nos a casa de familiars o al gimnàs? T'ho imagines? El tràngol que això suposaria? No pot ser. Només en aquest cas, podríem reclamar.

–No hi ha res a fer, doncs.

–Per què ens passa tot això, Pere? Per què es rebel·len les màquines totes alhora? Per què ha fracassat la nostra economia?

–Ja t'ho he dit, som *gafes*.

Elena Marzo

www.elena-marzo.blogspot.com

Dr. José Fco. López Alias

**DIAGNÓSTICO
+ PRESUPUESTO GRATUITO**

Rbla. del Poble Nou, 157-159 1º1º
08018 BCN TEL. 93 485 37 93

COVILAS, S.L.

ESPECIALISTAS EN CARAVANING

c. Llull, 173 08005 Barcelona
tel. 93 485 27 27 fax 93 485 37 16

lunes a viernes 9.30 - 14h. 16.30 - 20h.
sábado 9.30 - 14h.

PARKING GRATUITO EN C.LLULL 200
www.covilas.com covilas@covilas.com

COPIRAPIT

Lope de Vega, 45 - TEL/FAX 93 300 3507 - 08005 BCN

**PAPERERIA • FOTOCÒPIES
IMPRESSIÓ DIGITAL • ENQUADERNACIONS
PLASTIFICACIONS • SEGells DE GOMA
SERVEI DE FAX**

**centro de actividades
BRINKADEIRA**

Actividades para pequeños y grandes!
Pilates, Gimnasia Rítmica, Hip hop, Capoeira, Yoguitos, Arte, Ingles...
Alquilamos espacio para las FIESTAS!!!
Descubre un espacio abierto, cordial y profesional. Grupos reducidos!!!

En todas las actividades servicio de guardería/ludoteca!

C/Llatzeret nº 15 (entre Bilbao y M. Aguiló) 93 519 59 64 www.brinkadeira.com Info@brinkadeira.com

El Poblenou necessita unes instal·lacions esportives dignes

Ampliació polèmica de la piscina de Can Felipa

Ja fa temps que el Club Natació Poblenou (CNPN) insisteix en una proposta d'ampliació del Centre Esportiu Municipal (CEM Can Felipa), que en l'actualitat gestiona en règim de concessió. Al mateix temps, les entitats participants de la Comissió d'Equipaments del Poblenou van denunciant la insuficiència clamorosa dels equipaments per a la pràctica de la natació i dels esports en general al nucli central del Poblenou. La Comissió d'Equipaments proposa edificar un nou Centre al solar públic que hi ha al Camí Antic de València, entre els carrers Espronceda i Lope de Vega, per resoldre definitivament la manca d'espai.

Sobre la proposta del CNPN cal dir en primer lloc que l'ampliació esmentada satisfaria probablement les necessitats d'aquella veterana entitat del barri, però en cap cas soluciona la necessitat d'un instal·lacions dignes per a la pràctica de l'esport al cor del Poblenou. El Club Natació Poblenou ja fa temps que no cobreix les necessitats esportives del barri; en primer lloc, per manca de capacitat, perquè les instal·lacions de Can Felipa són petites i es

troben col·lapsades. I en segon lloc, perquè probablement el club ha fet altres opcions legítimes però que no han posat el veí com a prioritat. Aquesta i altres són discussions que en el propi club ja han tingut el seu moment i també les seves conseqüències.

Pel que fa a la manca d'espai a la piscina de Can Felipa, la cosa és evident: el nucli central del Poblenou, amb una població d'uns 32.000 habitants, té unes instal·lacions més petites que la Vila Olímpica, per exemple, on resideix menys d'una tercera part d'aquesta població.

La piscina de Can Felipa va ser edificada com un annex del Centre Cívic en un moment que calia cercar l'alternativa a la de la plaça de Lope de Vega, que era la seu del CNPN des de la dècada dels 60. Ni la primera planta del Centre Cívic que ocupa el CEM, manlllevant espai a altres activitats del Centre, ni l'edifici annex on hi ha la piscina, ni els espais exteriors al voltant de Can Felipa on s'ha acabat instal·lant barracons per la falta d'espai a l'interior, poden continuar sent el centre esportiu de referència del Poblenou per raons òbvies. En canvi, el solar del Camí Antic de València té la dimensió i les condicions necessàries per edificar un poliesportiu amb piscines i tota mena d'equipaments.

Amb el trasllat de la piscina a Antic de València, el Centre Cívic podrà recuperar la primera planta de Can Felipa per a activitats cíviques i per a entitats del barri. I també la planta baixa per a un bar o local social que doni vida al Centre. En canvi, el projecte d'ampliació del CNPN no només no preveu alliberar aquests espais sinó que preveu continuar ocupant-los, i a més pujar un altre planta a l'edifici adossat de la piscina, perjudicant l'estètica de les façanes i de la plaça de Can Felipa. Tot per guanyar uns espais que quedaran novament petits en un futur no llunyà.

Redacció

FARMÀCIA LOPERENA GIRO
TEL 93 307 15 17
MARIA AGUILÓ / PUJADAS
DERMOFARMÀCIA
FÒRMULES MAGISTRALS
HOMEOPÀTIA - FITOTERÀPIA
DIETÈTICA - ELIXIRS FLORALS

CLINICA VETERINARIA POBLENOU
TELS. 93 300 8726 - 93 300 6021
CAMÍ ANTIC DE VALÈNCIA 18 • 08005 BCN
HORARI: dilluns a divendres, 10-14h i 17-21h / dissabtes, 10-14h

ÒPTICA traver
des de 1923
C/ Pujades, 194 - Tel. 93 485 22 42 - 08005 Barcelona

francesc creixell
PERRUQUERS
C. Ciutat de Granada, 63 baixos tel. 93 309 50 03 08005 BCN

Villarroya
SABATERS DES DE 1870
Rambla Poblenou, 45
Tel. 93 485 27 90
08005 Barcelona

«Una administración bien entendida transforma el mundo»

Aquest és el lema que figura imprès al primer envàs de la cooperativa La Flor de Maig, fundada el 1890 al Poblenou per setze obrers boters aficionats al cant coral. El nom prové d'una famosa composició d'Anselm Clavé i va arribar a ser una de les més importants societats cooperatives de l'època. El 1896 es van traslladar a una nova seu, un imponent edifici de dos pisos amb amplis finestrals i una gran balustrada, situat al número 196 del carrer Wad-Ras (doctor Trueta en l'actualitat). Després de la guerra, amb el triomf de la dictadura i la confiscació de gran part del patrimoni cooperativista per part del franquisme, va iniciar el seu declivi, i el 1950 la cooperativa va tancar.

L'any 1978, l'Associació de Veïns del Poblenou va reivindicar a l'Ajuntament l'edifici per destinar-lo a la gent del barri. El moviment veïnal va recuperar per al poble el que havia estat del poble amb l'objectiu de desenvolupar-hi diverses activitats socioculturals i engegar-hi tot tipus de projectes de formació, lleure i esbarjo. Amb la democràcia, l'activitat era frenètica i hi havia una gran participació. A l'Ateneu s'hi va instal·lar l'Arxiu Històric, el Grup de Cultura de l'Associació de Veïns, la Penya Ciclista, el Club Esportiu Canaletes, el Club de Futbol Rayo, la revista *Quatre Cantons* i el grup de teatre Roba Estesa. Diferents associacions i entitats del Poblenou han nascut en aquest espai, com la Colla del Drac, la Colla Excursionista la Senyera, la Colla Sardanista Roure o el Tennis Taula Ateneu, i també hi han assajat grups musicals, com Bauma, i companyies de teatre, com Biniki. Un quart de segle d'existència no exempta de resistència, una resistència que va fer possible esquivar l'afectació de l'immoble del pla 22@ i la continuació després de la davallada de socis i entitats amb la inauguració del Centre Cívic Can Felipa a final dels anys noranta.

Actualment, l'Ateneu La Flor de Maig continua oferint el seu espai al barri per a diferents actes de caràcter cultural, associatiu i participatiu amb activitats que inclouen teatre, música, ball, tennis taula i allò que pugui anar sorgint com Les Nits de l'Ateneu, un espai d'oci i concerts, o l'Ateneu Folk, un festival ja consolidat. L'Associació Biniki Espectacles, la secció de tennis taula, l'Associació de Pescadors Esportius del Barcelonès, la Colla Excursionista La Senyera i

Ateneu La Flor de Maig

l'Agrupament Sardanista Roure tenen la seu en aquest local i cada any s'hi organitza un concert de Nadal i es col·labora amb altres entitats del barri participant des dels seus inicis en les Festes de Maig del Poblenou i a la festa major.

El 16 de gener de 2012, el director de Serveis Generals del Districte de Sant Martí, Xavier Martínez, va trucar a la presidenta de l'Ateneu La Flor de Maig, Yolanda Romero, i li va comunicar que l'Ajuntament havia decidit no renovar el contracte d'arrendament amb els propietaris, de manera que el 31 de maig s'hauria de buidar el local. Els motius al·legats van ser estrictament econòmics, «temps de crisi», i es va convocar una reunió per parlar-ne. La Yolanda Romero va penjar el telèfon i directament es va posar a plorar.

L'Ajuntament i l'Ateneu van signar un conveni fa vint-i-cinc anys, que s'anava renovant i que finalitzava el 31 de maig de 2012. L'arrendament del local anava inclòs dintre del conveni i acabava l'any 2013. Quan els membres de la Junta de l'Ateneu van anar a la reunió, l'Ajuntament va donar a conèixer la quantitat mensual que es pagava de lloguer: 4.000 euros, 3.600 segons l'administrador dels propietaris. No se sap gaire bé quan va passar a mans privades l'edifici de la cooperativa, però ha estat l'Ajuntament qui ha pactat durant aquests anys directament amb els propietaris la quantitat a pagar. Es podia haver negociat millor l'import del lloguer, tenint en compte l'antiguitat del contracte

i l'estat de l'immoble: una malla verda penja de la modernista, històrica i protegida façana de l'Ateneu La Flor de Maig i resten pendents diverses reformes a l'interior, tot i que els socis hi han fet cert manteniment per poder dur a terme les seves activitats. I ara, amb la crisi, el regidor de Sant Martí, Eduard Freixedes, troba aquest lloguer desproporcionat, no té pressupost. I els propietaris no volen abaixar el lloguer, 3.600 euros al mes. No tenen cap altra oferta, de fet a molts d'ells els és igual que es llogui o que es quedi tancat, sempre que no l'okupin, és clar. És un local més; tot el que representa i el fet que sigui un vestigi de la nostra història no importa.

L'1 de març del 2012 la Junta de l'Ateneu va presentar una proposició al ple de l'Ajuntament. Va ser l'única oportunitat d'intentar negociar, iniciar un diàleg. Es parlava d'aportar una quantitat del lloguer i intentar rebaixar-ne el preu, però la resposta del regidor va ser insultant, segons la Yolanda Romero. «Va dir que érem afortunats per haver tingut l'Ateneu, que havia estat un regal; fins i tot va insinuar mala gestió... sense cap tipus de respecte per la gent i entitats que han treballat a l'Ateneu durant tots aquests anys. Tots els grups polítics van votar a favor de la proposició menys el PP que es va abstenir i CiU que hi va votar en contra. Tot i això, l'Ateneu es

tanca. Ens van dir que els pressupostos de l'Ajuntament estan tancats i no es modificaran.»

Després de la tensió del ple, va tenir lloc una altra reunió amb dos representants de l'Ajuntament i la directora de Can Felipa per tal d'intentar buscar una solució. Una solució que passa necessàriament per la disgregació de les diferents activitats en els espais disponibles. S'ha anat contactant amb les diferents entitats i associacions de l'Ateneu per tal de reinstal·lar-les. Algunes ja han acceptat la proposta; d'altres, com la companyia de teatre, tenen difícil aconseguir un espai com el que tenien, amb llibertat d'horari per als assajos i que s'adapti a les seves necessitats.

De totes maneres no seria el mateix. Les activitats de l'Ateneu no sempre generaven beneficis, l'important era que la gent hi tingués accés, així que moltes deixaran de fer-se. La gent i les entitats del barri han fet costat a l'Ateneu, s'ha difós un manifest, s'han creat grups a diferents xarxes socials i la Coordinadora d'Entitats del Poblenou té demanada una reunió urgent amb el regidor, però el final del termini s'acosta. «Això no són formes de fer les coses», afirma la Yolanda Romero, «si ataquen l'Ateneu, ataquen tot el barri del Poblenou, les seves arrels, la seva història.» Mentrestant, l'Ateneu La Flor de Maig prepara les properes Festes de Maig, potser les últimes que organitza, que prometen ser més reivindicatives que mai.

Una administración bien entendida transforma al mundo. I una de dolenta, a què ens porta? A la reforma laboral, a les retallades sanitàries i educatives, a la precarietat, al triomf de qui té més sobre qui té menys, a la corrupció, a l'avarícia, a la insolidaritat, que un Ajuntament democràtic decideixi, passant de la gent que representa, que és preferible tancar un local que deixar-lo obert al barri...

Esther Racionero

AMB EL BON TEMPS EL COS T'HO DEMANA

**VAL PER:
descompte -65%
en la matrícula**

Promoció vàlida de l'1 al 31 de maig del 2012. Oferta no acumulable amb altres ofertes.

Noves bicicletes de spinning amb fre magnètic

Noves activitats com dance o entrenament funcional

Noves activitats infantils com campus de rítmica, taekwondo, vòlei i hip-hop

Molt aviat circuit spa urbà tant al vestidor femení com al vestidor masculí

Av. Icària 167
08005 BARCELONA
Tel.: 93 221 25 80
Fax: 93 221 38 73
rrpp@novaicaria.com

Districte de Sant Martí

www.novaicaria.com

CONEIX A FONS EL CEM NOVA ICÀRIA ESPORTS CLUB

EL TEU COS T'HO DEMANA

Les instal·lacions estan situades en un marc immillorable del Poble nou, a només 100 m de la platja de Nova Icària. Obre 360 dies l'any en un horari molt ampli i hi treballen aproximadament uns 30 tècnics esportius titulats en diferents especialitats. Les seves activitats i serveis t'ajudaran a millorar la qualitat de vida i a satisfer tots els objectius que et proposis.

Són més de 7.000 m² d'instal·lacions, repartides en 5 plantes, en les quals trobaràs tot tipus d'activitats com:

SALA DE FITNESS

La renovada sala de 500 m² té les màquines més noves de Technogym, una de les marques líders mundials del sector del fitness. Així, hi ha màquines per treballar qualsevol musculatura, però destaquen la màquina vibratòria Powerplate, la Wave (moviment molt similar al del patinatge o esquí de fons) o la més nova, la Vario. En aquesta màquina pots córrer o fer steps (pujar escales) i s'adapta al teu moviment natural sense forçar les articulacions.

A la sala de fitness sempre hi ha un tècnic que t'ajudarà a aconseguir els teus objectius a través de la preparació d'un programa personalitzat.

ACTIVITATS DIRIGIDES

Tens classes cada dia de la setmana, en totes les franges horàries i per a tots els nivells. El més normal és trobar a la mateixa hora una classe suau, una classe intensa i una classe de spinning (ciclisme indoor). Totes aquestes classes estan dividides segons l'entrenament que estiguis buscant:

-Per a l'entrenament cardiovascular: aerodance, step, hip-hop, aero combat, body step.

-Tonificació i força: tono, GAC (glutis, abdominals i cames), condicionament físic, body pump, glutis i abdominals.

-Resistència i tonificació: TBC (total body conditioning), total training.

-Spinning, running i walking.

-Millora física i qualitat de vida: body balance, control pilates, esquema sana estiraments, gimnàstica d'edat d'or, ioga, txi-kung, tai-txi, relaxació-meditació.

-Activitats d'aigua: aiguagim, aqua pump, aqua step.

PISCINA I ZONA D'AIGÜES

La piscina té 21 m de longitud i 3 carrils i mig, dos dels quals estan sempre a disposició dels abonats.

La piscina és molt confortable i durant l'hivern està climatitzada a 30° i disposa d'un jacuzzi amb cascades d'aigua i becs d'ànec d'on surt aigua a pressió per relaxar-te.

Els tècnics de piscina preparen diferents rutines de natació, imparteixen classes per a totes les edats, fan programes per a mals d'esquena...

VESTIDORS AMB ZONA SPA

Disposa d'uns vestidors amplis amb llum natural, dutxes individuals, assecador de banyadors i altres serveis pensats per a l'usuari/a. Aprofita la zona spa amb jacuzzi, sauna seca i sauna humida; i al vestidor femení (i ben aviat al masculí) el jacuzzi amb llits que treuen bombolles d'aire i dutxes de contrastos. Tot inclòs dins la quota d'abonament.

ZONA DE PÀDEL

El CEM Nova Icària Esports Club, a més de ser una de les seus del Campionat de Catalunya, amb 7 pistes de pàdel, és el club de pàdel més antic del Districte. Es poden fer reserves per Internet i SMS. I té una xarxa social pròpia en què els jugadors poden trobar sempre nous contrincants.

També s'imparteixen classes particulars i cursos de pàdel per a totes les edats.

ZONA DE GOLF

En la quota d'abonament també està inclòs l'accés a la zona de golf, un espai de quasi 1.000 m² on pots aprendre amb el tècnic, o practicar sol, el swing, la sortida del búnquer i el cop final dins del green.

ALTRES SERVEIS

La instal·lació compta també amb servei mèdic, fisioteràpia, dietista, serveis d'estètica i entrenaments personals.

Tot això i molt més ho trobaràs a un preu sorprenent a:

CEM Nova Icària Esports Club

Av. Icària, 167

932 212 580

www.novaicaria.com

Segueix-nos també a Facebook i Twitter

Els papers de Salamanca

Estat actual

El 20 de febrer passat el Departament de Cultura de la Generalitat va fer el primer acte de restitució de documents procedents de l'Arxiu de la Guerra Civil de Salamanca a diverses famílies, com ara els Josep Pàmies, Teresa Rovira, Odina Capo, Mercè Romeva, Helena Cambó i les entitats PSUC, ERC, JERC, FNEC, CADCI, UGT, CNT i Foment del Treball

passat ja estava preparada la transferència d'un conjunt d'uns sis-cents lligalls de documents més, però es va aturar al darrer moment des de la Moncloa per intervenció personal del ministre de la Presidència senyor Jauregui. Un acte injustificable, ja que suposava endarrerir el retorn d'un conjunt de documents ja digitalitzats i que la comissió mixta Ministerio-Departament de Cultura ja havien aprovat.

Sirvió en el ejército rojo con carácter voluntario desde 8-12-37-
hasta 29-12-38 ostentando los empleos de Carabiniero
y servido en las unidades siguientes 179 Brigada -

L'any passat va fer deu anys que la Comissió de la Dignitat va iniciar la campanya per reclamar el retorn a Catalunya dels documents requisats a Salamanca, no tan sols dels documents de l'arxiu institucional de la Generalitat que es reclamava des dels anys vuitanta, sinó de les entitats i persones a qui també els van requisar, en una campanya perfectament organitzada pels franquistes amb l'objectiu de fer, amb finalitats ideològiques, una gran base de dades de milers de ciutadans extretes dels documents requisats. L'anomenat arxiu de la Guerra Civil de Salamanca no era un veritable arxiu sinó la seu d'un organisme de caràcter policial muntat per donar suport a l'acció repressiva de la brigada político-social de la policia i dels consells de guerra dels tribunals militars.

Van caldre molts esforços, però sobretot una mobilització unànime a Catalunya, per fer possible l'aprovació de la llei a finals de 2005 que reconeixia el dret de Catalunya de recuperar aquests arxius i que seria la Generalitat, com a govern del nostre país, qui retornaria els documents a les persones i entitats espoliades. Han passat més de sis anys des de llavors i el procés no s'ha clos.

Fins ara s'ha transferit a Catalunya la part essencial de l'arxiu de la Generalitat i una part significativa de llibres, i els arxius de documents i llibres dels particulars. Ara queda el retorn d'una part important que en part completarà fons que ja han estat retornats a d'altres persones. El desembre

Ara el nou ministre diu que complirà la llei, com no podria ser d'altra manera, però caldrà superar els entrebancs tècnics absurds que posen els tècnics de l'arxiu de Salamanca, amb relació als fons que manquen, entre els quals hi ha un conjunt important de documents i elements tan significatius, com els cartells, fons d'hemeroteca, banderes i altres objectes requisats que encara resten per transferir.

La Comissió de la Dignitat no parará fins a completar de manera total el procés. Com a balanç hem de dir, en primer lloc, que tot aquest plet posa de manifest la incomprensió i rebuig de l'Estat envers Catalunya, ja que moltes de les causes dels endarreriments han estat pels períodes d'inactivitat del ministeri per considerar que retornar alguna cosa a Catalunya els feia perdre vots o simplement fer-se malveure a la resta de l'Estat. En segon lloc, demostra un poc convenciment de la necessitat de compensar i restituir actes delictius comesos pel franquisme i que les Nacions Unides ha reclamat a l'Estat espanyol recordant-li el deure de veritat, justícia i reparació envers les víctimes de la dictadura. En darrer lloc hem d'estar orgullosos de ser ciutadans de Catalunya, un país on sí que es considera prioritari, encara que hagin passat tants anys, condemnar i restituir un acte de violència contra les entitats i les persones comès a la fi de la guerra civil pel franquisme.

Pep Cruanyes

Demostra un poc convenciment de la necessitat de compensar i restituir actes delictius comesos pel franquisme i que les Nacions Unides ha reclamat a l'Estat espanyol recordant-li el deure de veritat, justícia i reparació

Natàlia Chocarro:

La Fundació ha de fer un esforç per acostar l'art contemporani al barri, però el visitant també

La Natàlia és la cap de Premsa i Comunicació de la Fundació Vila Casas. Em trobo amb ella a Can Framis, una antiga fàbrica de final del segle XVIII, rehabilitada actualment com a museu. Aquesta seu de l'art contemporani català dialoga perfectament amb el passat i el present.

Quin és el principal objectiu de la Fundació?

L'objectiu principal i prioritari, d'ençà de la seva constitució, és la promoció de l'art contemporani català. Es fa en cinc espais expositius: dos a l'Alt Empordà i tres situats a Barcelona.

Quina és la imatge que vol donar la Fundació al barri?

La de fer participar al públic i donar a conèixer aquests artistes contemporanis, alguns d'emergents i d'altres de consagrats.

I què ofereix al barri? Què li dona?

La Fundació Vila Casas, des de la inauguració de Can Framis, ha intentat participar estretament amb diferents col·lectius del districte. Per exemple, a través de les festes del barri, amb una jornada de portes obertes... Enguany ja serà el tercer any que la celebrarem.

Les visites guiades infantils també en poden ser un exemple?

Sí. Treballem estretament amb les escoles del districte. Algunes són de nova creació. Hi treballem de manera intensa: entre el departament i el propi centre.

Com es conceben aquestes visites guiades amb nens?

Això es treballa des del departament d'educació. És una tasca difícil perquè s'ha de fer un seguiment diari d'escoles i centres que ens visiten. Es parla amb els

caps dels diferents nivells curriculars. Aquest punt de trobada ha permès anar més enllà i fidelitzar uns públics que fins ara gairebé no ens coneixien. Evidentment aquests nens arriben a casa, i ho comenten: que han vingut a Can Framis, que és una antiga fàbrica. Aquesta és una tasca molt important, que ho coneguin i ho donin a conèixer.

Hi ha algun tipus de missió pedagògica per ajudar la gent del barri a entendre l'art contemporani?

Sí, hi ha un seguit de visites guiades que ofereixen al públic molta informació sobre la col·lecció. N'hi ha una de permanent, gratuïta, que es fa els dissabtes i els diumenges a les 12 del migdia.

D'altra banda, hi ha un servei de visites guiades, amb prèvia reserva, que aquest sí que és de pagament. Intentem, doncs, que el públic s'acosti a l'art des del servei educatiu. També ara hem fet unes carpetes que el visitant pot sol·licitar a l'entrada amb breus explicacions del recorregut expositiu.

Creus que l'art contemporani es pot fer entenedor a tothom? O està reservat a un grup de persones reduït?

Sí, n'estic convençuda. El que passa és que també hi ha d'haver un esforç per part del públic. Un esforç per part del visitant, de voler conèixer i de no pensar que tot ha de ser immediat. La comprensió de l'art contemporani, com la de

l'art de tots els períodes de la història, necessita un cert bagatge i una certa documentació. Jo penso que el centre ha de fer un esforç per acostar-lo, però el visitant també. Considero que la primera mirada de l'obra és molt important, però a partir d'aquí hi ha més mirades que les has de treballar tu mateix.

Davant d'un Tàpies, per exemple, molta gent comenta que no entén res...

El problema és que no sabem mirar. Aquest poc coneixement ja ve molt marcat per la pròpia escola. Nosaltres ho veiem. El problema és educatiu, del

centre. Ens vénen molts alumnes de les etapes d'infantil i primària. Però de secundària ja no. Aleshores, se centren més en museus de ciències. Això és una tendència general. És culpa del sistema: se suposa que els petits necessiten una base i que les arts plàstiques els ajuden a desenvolupar-se, però un cop ho han fet els adrecen cap a les ciències i deixen de banda tota la part més creativa.

Creus que es podria fomentar de manera més activa la participació del veïnat?

Jo penso que sí. Sempre hi ha molts projectes. Nosaltres participem en diver-

ses activitats de la ciutat: Open House Barcelona, Escena Poblenou... En tots els actes que ens demanen col·laboració, hi participem. Però l'equip d'art de la Fundació és molt reduït, no comptem amb més personal, i el que fem ho intentem fer el millor possible.

Per què es va triar aquest emplaçament en concret al barri?

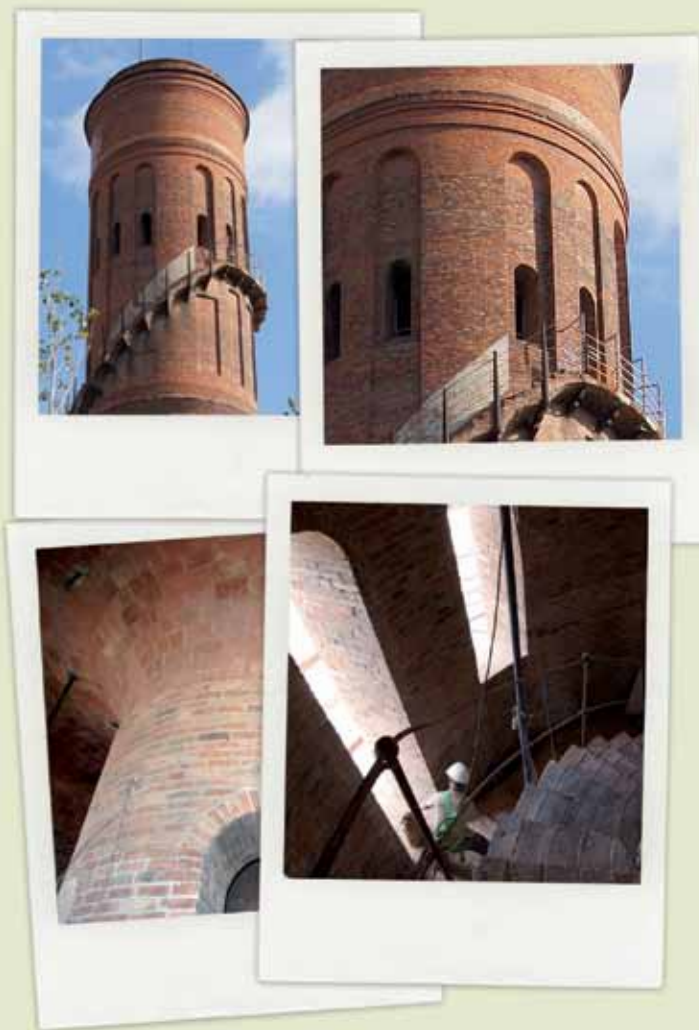
De fet, el segon objectiu del museu, a banda de la promoció de l'art contemporani, és la recuperació i conservació del patrimoni. Tots els edificis de la Fundació són antics espais arquitectònics. Can Framis era una antiga fàbrica molt malmesa, amb tres naus que formen una U.

Com veu el fet que estigui al 22@?

El 22@ està en ebullició constant. Però cal veure si la ciutat de Barcelona se'l fa un barri molt seu. Ara hi ha moltes oficines, però durant el cap de setmana ja només la gent s'hi desplaça per veure alguna cosa en concret. Aquí al 22@ no hi ha vida de barri. En canvi, tres carrers més enllà, n'hi ha moltíssima. Li falta donar-se a conèixer. Potser quan inaugurin el museu del Disseny... Amb la Torre Agbar, l'Auditori... A poc a poc suposo que s'anirà creant un circuit nou que convidarà a venir a visitar-lo.

Maria Gràcia Larrégola

Aigües de Barcelona col·labora en la rehabilitació de la Torre de les Aigües del Besòs i l'antiga Casa de les Vàlvules, patrimoni industrial i històric de l'aigua de Barcelona, construïts entre 1880 i 1882 per al subministrament d'aigua potable a la zona de Sant Martí.

www.aiguesdebarcelona.cat

**Aigües de
Barcelona**

**QUAN
TOT
FLUEIX**

L'any 2012 ha estat declarat Any Europeu per l'Envel·liment Actiu i la Solidaritat entre Generacions. A Barcelona hi ha entitats que hi treballen molt activament com la FOCAGG (Federació d'Organitzacions Catalanes de Gent Gran, Dones i Família), que enguany proposa un cicle de conferències participatives sobre la matèria. El seu secretari general ho explica: «La solidaritat intergeneracional és un potent instrument integrador de la societat i permet al mateix temps la recuperació de valors perduts amb la desintegració de l'antic concepte de família.»

www.centremedicpoblenou.es

**CENTRE
MÈDIC
POBLENOU**

CERTIFICATS MÈDICS - PERMIS DE
CONDUIR - ARMES - SEGURETAT
NÀUTICS - ESPORTIUS - GRUA
OFICIALS DE TOTES CLASSES

Llull 175 pral. 2a. (cantonada rambla)
08005 BARCELONA Tel. 93 485 41 77

ALIMENTACION
lombarte
DUSA
MARIA AGUILÓ, 95 - POBLENOU - TEL. 93 309 18 33

GELATERIA
¡Chí qui horchata!
EL TIO CHE
FABRICACIÓ PRÒPIA
& ARTESANA
casa fundada
l'any 1912
Rbla. del Poblenou, 44-46
08005 BCN
Tel. 93 309 18 72
www.eltioche.com

Una experiència intergeneracional al barri: l'Antonio i l'Iván

L'envel·liment de la població no té aturador. A Europa des del 1960 l'esperança de vida s'ha incrementat vuit anys i les projeccions indiquen que aquesta anirà en augment. Malgrat aquesta realitat, les societats occidentals valoren la innovació per sobre de la tradició i la fractura entre les generacions més joves i les persones grans és cada cop més visible. En aquest sentit, el nombre de persones de més de 65 anys que viuen soles s'accelera, al Poblenou –segons les darreres dades del padró municipal– en trobem 1.562. Però hi ha exemples que caminen en sentit contrari i que posen en valor l'intercanvi entre les persones de diferents generacions, un d'ells el de l'Antonio i l'Iván.

L'Antonio té 93 anys i fa més de cinc dècades que viu al barri; usuari habitual de Can Saladrigas, es va adherir, seguint el consell de la seva filla, a la iniciativa de “Viure i Conviure” de l'Obra Social de Catalunya Caixa. Des de llavors, ha compartit casa seva amb estudiants d'arreu del món, una convivència solidària i no lucrativa que ell considera “altament positiva”. Ara farà un any que viu amb l'Iván, un estudiant de comerç de Perú que ha descobert en l'Antonio l'equilibri i la companyia que per ser lluny dels seus li mancaven. La seva relació està marcada pel respecte però també per l'estima i l'afecte mutus.

L'Iván coneix la família de l'Antonio, i l'Antonio parla sovint per telèfon amb els pares d'ell quan aquests truquen des del Perú. Segons comenta l'estudiant, al seu país la convivència intergeneracional és més habitual ja que avis, pares i fills comparteixen sostre.

L'Antonio vol animar la gent gran que viu sola que facin com ell, ja que considera que la soledat és un problema estès entre els de la seva generació. Malgrat la seva edat, és una persona activa i presideix una associació de *canto minero* que té la seu a Can Felipa. Conviure amb gent jove li dóna vitalitat i l'ajuda a entendre els problemes a què han de fer front, un d'ells l'accés a l'habitatge. I és que els motius que van portar l'Iván a adherir-se al programa són també econòmics. Haver de fer front a les despeses de lloguer i dels estudis en una ciutat com Barcelona li resultava pràcticament impossible. Arran del programa i gràcies a l'Antonio, que li cedeix l'habitació, ha pogut aconseguir els seus objectius.

Anna Lorente Ripollès i Naia Hernández

Agraïments a Antonio Soto i Iván Mendoza

Un tomb pel Poblenou

L'arribada de la indústria al Poblenou va transformar el paisatge agrícola en un paisatge en què destacava un element predominant, característic de la Revolució Industrial: la xemeneia. Les xemeneies, per la seva verticalitat, marquen l'*skyline* allà on n'hi ha. El Poblenou va ser una de les zones amb més presència industrial de tot Catalunya, era el Manchester català. El pas del temps va deixar nombroses fàbriques abandonades que posteriorment han estat recuperades per donar-los diferents usos: *lofts*, estudis, seus d'entitats... Al barri conviuen edificis del segle XIX i XX, concentrats al voltant del casc antic, la Rambla, Marià Aguiló, amb construccions més modernes, potenciades pel fenomen 22@. Els veïns i veïnes del Poblenou en les darreres dècades han viscut una transformació molt ràpida condicionada per les necessitats de Barcelona. Això ha provocat conflictes entre els diferents sectors implicats. Però busquem l'aspecte positiu i repassem els valors històrics que ens han deixat aquests canvis al barri.

El Poblenou significa "innovació" i és un barri actual i històric de la ciutat de Barcelona conegut pels de fora, però ¿i pels que hi vivim?

Us proposem de fer-hi un tomb.

Can Saladrigas, antiga fàbrica tèxtil, acull la biblioteca Manuel Arranz i el Centre d'Imatgeria Festiva de Sant Martí.

La biblioteca ocupa un espai de més

de 1.500 m² distribuït en dues plantes. A la planta baixa, hi trobareu el servei de préstec, la premsa diària i la sala d'actes. I a la primera, hi ha el fons de llibres, revistes i audiovisuals, l'àrea infantil, l'espai multimèdia, el servei d'Internet, el servei d'informació i l'accés al servei Wi-Fi.

El Centre d'Imatgeria Festiva de Sant Martí és un equipament municipal integrat en el contenidor cultural Can Saladrigas, està gestionat per l'entitat Associació de la Imatgeria Festiva del Poblenou (IFP9), promoguda per la Colla del Drac del Poblenou i per la Colla dels Gegants del Poblenou. S'hi exposen les figures d'imatgeria festiva del Poblenou: els gegants, els dracs, la víbria, el lloro del 36, els capgrossos...

Proseguim el nostre itinerari i fem un tomb pels carrerons adjacents al mercat, de casetes baixes, vestigis del passat. En aquests carrers hi tenim molt de comerç en zona de vianants que convida a gaudir d'un passeig tranquil. Continuem fins a arribar a la plaça Prim, o "dels pescadors", una plaça que ben bé podria ser la plaça de qualsevol poblet de la costa. Un lloc ideal per quedar-nos-hi una estona sense fer res.

Arribem a la rambla del Poblenou o passeig del Triomf, com es deia abans. La Rambla és la via de passejar per excel·lència de molts veïns i veïnes. Si tirem rambla avall, arribem a la platja, i si tirem rambla amunt, arribem a la Diagonal, la zona més moderna del barri, el 22@.

Pujant, a banda i banda, trobem terrasses i comerç; en una de les rotondes destaca el Casino de l'Aliança, un teatre que es va començar a construir el 1929. Al costat hi tenim el Tío Che, conegut per tothom, que, des de fa gairebé 100 anys, ens endolceix i refresca la vida amb els seus gelats tradicionals i la seva orxata. També són testimonis del canvi del barri.

Acabem el nostre recorregut a Can Felipa, nom amb què és coneguda l'antiga fàbrica tèxtil de l'empresa Càtex. Actualment és la seu d'un centre cívic i un poliesportiu.

Hem fet un itinerari pel barri i hem vist que a les antigues fàbriques avui els donem un altre ús: social, d'esbarjo, cultural, esportiu... Som testimonis de com el Poblenou és un barri en contínua evolució.

Eix Comercial del Poblenou

Som el teu barri,
som el teu comerç

Si vols associar-t'hi només cal que enviïs un correu a l'adreça següent:
secretariaeix@gmail.com
o pots trucar al 651663245

Un poble sense sostre

Ofegades pels deutes, moltes famílies perden la casa i s'acosten a situacions d'exclusió social de difícil solució

El 2008 va esclatar una crisi financera molt esbombada pels mitjans de comunicació de manera apocalíptica. Una de les moltes conseqüències de la recessió global provocada per aquesta crisi és que molta gent no ha pogut fer front als seus deutes. Els bancs concedien crèdits a tothom qui en demanava, fins i tot a persones que tenien un alt risc d'incompliment del contracte. Aquesta situació s'ha vist agreujada per l'augment dels impostos i la pèrdua de serveis socials, entre altres motius. Tot plegat ha fet que moltes famílies caiguin en la bancarrota, no puguin pagar els bancs i es provoquin desnonaments.

Aquest consisteix a expropiar la propietat hipotecada, subhastar-la a un preu inferior a l'inicial, perquè l'immoble s'ha desvaloritzat, i continuar cobrant el deute restant a la persona hipotecada. A molts països això no passa, però sí a Espanya, on l'esclat de la bombolla immobiliària ha tingut un abast molt més extens i la majoria dels bancs i caixes s'han quedat sense liquiditat. Des del 2008 s'han produït 166.716 desnonaments a tot Espanya i només durant el 2011 se'n van produir 5.801 a la província de Barcelona.

Per pal·liar el malestar ciutadà, el govern de l'Estat va aprovar a principi de març un decret llei que proposa un codi de bones pràctiques bancàries per facilitar la dació en pagament a les famílies amb tots els membres a l'atur i amb un habitatge de valor inferior als 200.000€.

La Plataforma d'Afectats per la Hipoteca (PAH), amb altres organitzacions, promou una Iniciativa Legislativa Popular (ILP) que, en contraposició al decret llei aprovat, pretén regular la dació en pagament, ampliar el temps de tramitació del desnonament i reconvertir les hipoteques en lloguers socials. Per aconseguir que aquesta iniciativa s'admeti a tràmit a la mesa del Congrés es necessiten 500.000 firmes, que es volen aconseguir amb la col·laboració de moltes entitats, entre elles l'Assemblea Social del Poble Nou. A més, la PAH intenta donar solucions als afectats i evitar, així, els desnonaments, ja sigui amb assessorament en qüestions jurídiques o pressió envers les entitats bancàries.

Un cas paradigmàtic d'afectat és el de l'Anna Soler Ruiz, veïna del Poble Nou, que des que es va separar del marit per violència de gènere ha tingut problemes per fer front a la hipoteca. El seu exmarit es va desentendre del deute i l'Anna va perdre la feina. En el cas de no aconseguir la dació i reconvertir el seu contracte en un lloguer social,

l'entitat bancària embargaria l'avalador, la seva germana Isabel. El fet de tenir un aval fa que les dues germanes es mostrin poc optimistes perquè creuen que el banc farà el possible per cobrar el deute, encara que això impliqui embargar-les a totes dues i deixar-les sense lloc on viure.

Clara Roig
Laia Ros
Helena Xirgu

La ILP pretén regular la dació en pagament

Entrega de claus promoció carrer Pamplona 112

ProhaBitat
2000

Cooperativa d'Habitatges SCCL

Un projecte
cooperatiu
de qualitat
fet realitat

